

Med inspiration från Skottland

Processen att översätta GIRFEC till svenska förhållanden

Ny studie:

A pendulum swing in child welfare policy – the case of implementing GIRFEC in Sweden. Nordic Social Work Research

Sverige är bland de länder som traditionellt rankas högt i internationella jämförelser av barns levnadsvillkor och välbefinnande. De senaste åren har en utveckling mot en större ojämlikhet i samhället dock skett. Systemrelaterade problem såsom bristande samverkan, otillräcklig effektivitet och brist på att upprätthålla barnets bästa har setts, och politiska reformer för att möta detta har presenterats. En skotsk modell för att stödja barns välbefinnande, *Getting It Right for Every Child* (GIRFEC) har rönt stort intresse i Sverige och ett införande har påbörjats på lokal och regional nivå på flera platser i landet. Studien belyser den första fasens implementering av GIRFEC i ett svenskt län och hur modellen tas emot där.

Varför gjordes studien?

Ofta tas det för givet att kunskapsbaserade modeller kan överföras till praktiken utan särskild anpassning. Implementering av specifika arbetssätt har dock visat sig vara ytterst komplicerade processer som omgärdas av många utmaningar och ofta leder till oförutsägbara och varierande resultat. Det är således viktigt att undersöka vad som sker under implementeringsprocessen och åskådliggöra på vilket sätt den ursprungliga modellen förändras.

Så här gjordes studien

Studien baseras på enkät, intervjuer med nyckelpersoner, observationer vid styrgrupps- och referensgruppsmöten samt analys av artiklar i lokala medier och administrativa material. Med en tematisk analys identifierades centrala mönster, teman och kategorier i dessa material.

Huvudsakliga resultat

Införandet av Skottlandsmodellen utgör ett exempel på hur idéer för politisk reformering flödar både mellan och inom länder. I studien framgår att avsikten är att implementera en anpassad version trots att det finns en stor entusiasm för den ursprungliga modellen. Resultaten visar att det finns olika tolkningar av den skotska modellen redan innan den börjar

implementeras och att befintliga policyer och verksamheter införlivas i den nya modellen. Begrepp som ”anpassning” och ”inspiration” återkommer i flera texter och utsagor, vilket ger intrycket av en stor frihet att avvika från den ursprungliga modellen. Processen präglas ibland också av innovation och skapandet av en ny ”version” där den ursprungliga modellen blir mer underordnad. Likheter och skillnader mellan modellerna klargörs inte från början, utan överläts till implementeringen. Införandet uppfattas mer som en systemoptimering vars form och innehåll aktörerna delvis verkar kunna känna igen och förutsäga, istället för en radikal och mindre kontrollerbar systemförändring. GIRFEC mottas positivt och kan uppfattas som ett hopp om att återvända till den nordiska välfärdsmodellen med ekon av nostalgi om ett mer jämlikt samhälle.

Lärdomar för utvecklingsarbetet

Vid införandet av nya kunskapsbaserade arbetssätt är det klokt att inledningsvis analysera och tydliggöra likheter och skillnader mellan befintlig praktik och den nya modellen. Eftersom inte det inte förefaller finnas någon konsensus kring vad det nya som ska tas in är eller vad som tas bort i befintlig praktik så är detta viktiga frågor att lägga högt upp på agendan i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Kontaktperson för studien

Du kan ta del av studien i sin helhet genom kontakt med Mats Anderberg, docent vid Linnéuniversitetet: mats.anderberg@lnu.se

Partnerskap för kunskapsutveckling

Satsningen Barnets bästa gäller! i Kronoberg följs genom forskning inom ramen för ”Tillitsskapande organisering – gränsöverskridande koordinering för barns bästa. Detta är ett partnerskap mellan Linnéuniversitetet, Regionen Kronoberg och kommunerna i regionen. Målet är att bidra till ett kunskapsbaserat utvecklingsarbete.

I olika delstudier följs hur satsningen införs i det praktiska arbetet, hur samarbetet utvecklas samt vad tidig upptäckt och samordning kring barn och unga innebär för dem själva, deras föräldrar och för professionella. Kontakta gärna projektledare Torbjörn Forkby, professor vid Linnéuniversitetet för frågor: torbjorn.forkby@lnu.se, 076-872 47 00